

Nr 46

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående beräkningen av resetillägg enligt studiehjälpsreglementet m. m.

Andra lagutskottet har till behandling förehått sex inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna nr 129 i första kammaren av herr *Källqvist m. fl.* och nr 167 i andra kammaren av herr *Källstad m. fl.*,

2) de likalydande motionerna nr 520 i första kammaren av fru *Olsson* och herr *Olsson, Johan*, samt nr 635 i andra kammaren av herr *Nilsson* i *Tvärålund m. fl.* samt

3) de likalydande motionerna nr 522 i första kammaren av herr *Olsson, Johan*, och fru *Olsson* samt nr 624 i andra kammaren av herr *Johansson* i *Skärstad m. fl.*

Motionerna I: 129 och II: 167, såvitt angår yrkandena om det inkomstprövade tillägget, om studiestöd till studerande som kompletterar studentbetyg, om studiemedel till elever vid de fria kristna samfundens teologiska seminarier och liknande utbildningsanstalter samt om de inkomst- och behovsprövade tilläggen för barn med fränskilda föräldrar, behandlas av utskottet i annat sammanhang.

Motionsyrkandena

I *motionerna I: 129* och *II: 167* har, såvitt nu är i fråga, yrkats »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att nästa års riksdag föreläggs förslag till bidrag inom studiehjälpsystemets ram som gör det möjligt för inackorderade elever att sex gånger per läsår besöka sina hem,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte ge till känna vad i motionen anförts beträffande resetillägg i studiehjälpsystemet.»

I *motionerna I: 520* och *II: 635* har yrkats, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till innevarande års riksdag om sådan ändring av studiehjälpsreglementet och studiemedelsförordningen att inackorderade elever erhåller bidrag till resor mellan hemorten och skolan.»

I *motionerna I: 522* och *II: 624* har yrkats, »att riksdagen måtte medge att

rätt till resetillägg enligt studiehjälpsreglementet skall grunda sig på färdvägens längd mellan bostad och skola, enligt i motionen angivna grunder.»

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 520, I: 522 och II: 167.

Över motionerna I: 522 och II: 624 har utskottet, i den ordning 46 § riksdagsordningen föreskriver, inhämtat yttrande från centrala studiehjälpsnämnden. Centrala studiehjälpsnämnden har därjämte inkommit med yttrande över motionerna I: 129 och II: 167, såvitt nu är i fråga.

Gällande bestämmelser

Studiehjälpsreglementet reglerar de studiesociala förmånerna till elever i gymnasier, yrkesskolor, fackskolor, folkhögskolor och en del andra läroanstalter. Förutom studiebidrag samt inkomst- och behovsprövade tillägg kan elev, som har lång väg till skolan, erhålla antingen inackorderingstillägg eller resetillägg.

Bestämmelser om resetillägg finns i 11 § studiehjälpsreglementet och 5—7 §§ i tillämpningsbestämmelserna till reglementet. Resetillägget bestämmes efter avståndet från bostaden till skolan. Avståndet beräknas i första hand efter *fågelvägen*. Om emellertid *färdvägen* är minst 10 kilometer längre än fågelvägen beräknas resetillägget däremot efter avståndet färdvägen mellan bostaden och skolan. Om färdvägen är minst 10 kilometer utgår resetillägg även om avståndet fågelvägen icke uppgår till 6 kilometer. Skall avståndet beräknas efter färdvägen och föreligger flera färdvägar, beräknas avståndet efter kortaste allmänna färdväg. Vid beräkning av avståndet fågelvägen skall beräkning ske *strikt* även om gränsen skulle komma att sättas vid en gata eller dylikt.

Resetillägget utgår enligt följande uppställning.

Avstånd i kilometer, minst	Resetillägg i månaden, kronor
6	30
16	45
26	60
36	75

Resetillägg utgår icke till studerande, som kan erhålla färdbiljett med särskild prisnedsättning för studerande.

Till studerande som är i behov av inackordering utgår inackorderingstillägg med 100 kronor i månaden. Tillägget erhålles utan behovsprövning. Elev som har inackorderingstillägg är ej berättigad till ersättning för resor till hemorten.

Historik

Resetillägg

Enligt de regler som gällde före studiehjälpsreglementets införande den 1 juli 1964 utgick särskilt studiebidrag till dagligen resande elever under förutsättning dels att eleven bodde i annan kommun än den där utbildningsanstalten var belägen, dels att hans avstånd till skolan var minst fyra kilometer, dels att hans kostnader efter billigaste färd sätt uppgick till minst 12 kronor i månaden. Varje elev måste själv erlägga 10 kronor i månaden. Bidraget var maximerat till 40 kronor för yngre och 50 kronor för äldre elev.

Studiehjälpsutredningen framhöll i sitt betänkande »Bättre studiehjälp» (SOU 1963: 48), att administrationen av resebidragen var en betungande uppgift för skolorganisationen samt att en begränsning av det administrativa arbetet var att finna i en schablonisering av bidragsbeloppen. Utredningen föreslog att resetillägget skulle sättas i relation till avståndet *fågelvägen* mellan hem och skola.

Under remissbehandlingen av utredningens förslag väcktes kritik mot metoden att göra resetillägget beroende av fågelvägen. Det påpekades att förslaget skulle leda till orättvisor och att det förekom att den faktiska färdvägen var mer än dubbelt så lång som fågelvägen.

I *propositionen nr 138* till 1964 års riksdag angående studiesocialt stöd anförde föredragande departementschefen i den nu aktuella frågan.

Utredningens konstruktion av resetillägget är visserligen ägnad att medföra åtskillig arbetsbesparing för den lokala skoladministrationen, något som i och för sig är i hög grad önskvärt. Jag tror emellertid att denna besparings effekt väsentligen kan nås även om förslaget jämkas så att orättvisor av påtalat slag undviks. Detta skulle kunna ske på det sättet att man alternativt tar hänsyn till avståndet färdvägen i de relativt få fall då detta avstånd är väsentligt längre än avståndet fågelvägen.

I utredningsförslaget förekommer fem olika klasser för resetillägg beroende på om avståndet hem—skola är 10, 15, 20, 30 eller 40 kilometer. Tilläggsbeloppen är i förslaget 20, 30, 40, 50 och 60 kronor.

Vid utformningen av sitt förslag har utredningen utgått från gällande priser för skolungdom vid färd med statens järnvägars tågförbindelser. Skolungdom åtnjuter enligt gällande taxor 30 % rabatt på månadsbiljetter. Järnvägsstyrelsen har emellertid i sitt remissyttrande påpekat, att dessa rabatter — vilka inte är kommersiellt motiverade — i enlighet med de av statsmakterna antagna allmänna riktlinjerna för taxepolitiken bör slopas.

Enligt min mening måste man i förevarande sammanhang utgå från att berörda rabatter kommer att försvinna. Detta måste föranleda en höjning av de föreslagna resetilläggen. För att inte studiehjälpens värde för många familjer skall urholkas blir det emellertid även nödvändigt att sänka avståndsgränsen i lägsta tilläggsklassen från 10 till 7 kilometer.

Jag förordar att resetilläggen utgår med belopp som följer av denna tablå.

Avstånd fågelvägen i kilometer, hem—skola, minst	Resetillägg, kronor per månad
7	30
16	45
26	60
36	75

Bestämmelserna i ämnet bör kompletteras med en regel av innebörd, att resetillägg skall utgå efter närmast högre klass om avståndet färdvägen är minst 10 kilometer längre än avståndet fågelvägen. Är avståndet fågelvägen kortare än 7 kilometer bör resetillägg likväl utgå enligt lägsta klassen, om avståndet färdvägen är minst 12 kilometer.

I anledning av proposition väcktes motioner med yrkanden om ändring i resetillägsbestämmelserna.

Särskilda utskottet anförde i sitt av riksdagen godkända *utlåtande nr 1* i frågan.

Utan angrepp på konstruktionen som sådan har i några motioner förordats en jämkning av nyssnämnda avståndsgränser. Enligt ett yrkande i *motionerna I: 798* och *II: 983* bör minimivillkoret vara ett avstånd av 5 kilometer fågelvägen alternativt 10 kilometer färdvägen. I *motionerna I: 810* och *II: 1002* yrkas att avståndsgränserna skall bestämmas till 4 kilometer fågelvägen alternativt 7 kilometer färdvägen. I *motionerna I: 807* och *II: 1003* yrkas att avståndsgränsen färdvägen skall sänkas till 10 kilometer.

Frågan om resetilläggs storlek beröres i *motionen II: 998*, där det yrkas att tilläggen skall utgå med belopp motsvarande de verkliga kostnaderna.

Vid sina överväganden i frågan har utskottet funnit, att den i propositionen föreslagna konstruktionen av resetillägget ger möjlighet att åstadkomma en rimlig avvägning mellan å ena sidan önskemål om administrativa förenklingar och å andra sidan kraven på effektivt och rättvist stöd åt skolungdom med lång skolväg. Minimivillkoren för resetillägg bör dock enligt utskottets mening bestämmas till ett avstånd av 6 kilometer fågelvägen alternativt 10 kilometer färdvägen. Därmed torde de önskemål som kommit till uttryck i berörda motioner ha tillgodosetts i den utsträckning som kan anses rimlig.

Utskottet vill i detta sammanhang fästa uppmärksamheten på att det förekommer fall då färdvägen mellan hemmet och skolan är mer än tre gånger så lång som fågelvägen. De närmare föreskrifter om resetillägget som förutsattes utfärdade i administrativ väg bör enligt utskottets åsikt vara så utformade att det blir möjligt att i dylika fall ge tillägg inte endast — såsom departementschefen rekommenderat — efter närmast högre ersättningsklass än som följer av en fågelvägsberäkning utan även efter ännu högre klass. Denna utskottets uppfattning torde böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom.

Resebidrag till inackorderade studerande

Studiestödet före införandet av studiehjälpsreglementet byggde bl. a. på behovsprövade stipendier. Inackorderad elev, som erhållit stipendium, kunde även erhålla *bidrag till resa* mellan hemorten och skolorten. Bidraget utgick

per resa med det belopp, varmed kostnaden för enkel resa efter billigaste färd-sätt översteg 15 kronor. Resebidraget utgick för högst följande antal resor per läsår: realskola, gymnasium samt yrkesskolekurs med mer än två års undervisning sex resor, yrkesskolekurs med fyra månaders men ej två års undervisning samt vinterkurs vid folkhögskola fyra resor och slutligen annan kurs vid folkhögskola omfattande minst fyra månader två resor. För lantbrukets kurser gällde att bidrag utgick till fyra resor om utbildningen varade ett år; för kurs som omfattar del av läsår beslutade lantbruksstyrelsen om i vilken utsträckning bidrag skulle utgå. Bidrag till inackorderade utgick dessutom i form av viss ersättning för kost och logi. Bidragets storlek berodde på elevens ålder och utbildningstidens längd, i vissa fall också på formen för elevens inackordering. Bidraget varierade mellan 30 och 75 kronor.

Studiehjälpsutredningen föreslog att inackorderingstillägget, som skulle utgå utan behovsprövning, skulle höjas till 100 kronor i månaden. Utredningens förslag innebar vidare att det särskilda resebidraget till inackorderade stipendiater skulle upphöra.

I *proposition nr 138 år 1964* anförde föredragande departementschefen.

Utredningens förslag att avskaffa vissa smärre bidrag i det nuvarande systemet har i allmänhet ej väckt någon diskussion under remissbehandlingen. Några remissorgan vill dock åtminstone för elever vid folkhögskolorna bibehålla någon motsvarighet till det nuvarande resebidraget till inackorderade stipendiater. De har därvid hänvisat till att resebidraget har särskild betydelse för studerande vid skolor med riksomfattande rekrytering. Med den enhetliga syn som anlagts på studiehjälpen är det emellertid svårt att vidta särskilda arrangemang för eleverna vid vissa skoltyper. Då jag på denna punkt ansluter mig till utredningens förslag sker det dessutom i insikt om att den nya studiehjälpen på det hela taget kommer att medföra betydande förbättringar för folkhögskolornas elever lika väl som för eleverna vid andra skolor.

Särskilda utskottet anförde i sitt *utlåtande nr 1 år 1964* i den nu aktuella frågan.

Förslaget till studiehjälpsreglemente upptar inte någon förmån motsvarande det bidrag till inackorderade elevers hemresor som enligt gällande bestämmelser stundom ingår i behovsprövade stipendier. Detta bidrag varierar med skoltypen. Det högsta antal hemresor som ersättes är sex per läsår.

Från flera håll har krav framställts att bidraget till hemresor skall bibehållas. Sålunda har i *motionerna I: 798* och *II: 983* yrkats, att elever som åtnjuter inackorderingstillägg och inkomstprövat tillägg till studiebidrag skall få sex fria resor mellan hemorten och skolorten per läsår. Yrkande om att nuvarande bestämmelser skall få stå kvar helt eller väsentligen oförändrade har framställts i *motionerna I: 800* och *II: 985* samt *I: 812* och *II: 1004*. I *motionerna I: 810* och *II: 1002* förordas att särskilt resebidrag skall utgå enligt gällande regler till folkhögskolornas elever vid kurser om minst fem veckor.

Till stöd för dessa olika motionsyrkanden har anförts bl. a. att ett bidrag till hemresor är nödvändigt för att den nya studiehjälpen inte skall innebära försämringar för vissa studerande.

Det är för utskottet en självklar sak att man i all möjlig mån bör förhindra att de samlade förmånerna för någon grupp av studerande minskas som en följd av den nya studiehjälpens genomförande. Att vid övergången till ett helt nytt studiesocialt system som vilar på delvis andra grunder än det gällande undgå smärre försämringar för enstaka studerande kan dock vara mycket svårt. Det väsentliga i detta sammanhang är, att den nya studiehjälpen på det hela taget medför förbättringar för eleverna vid alla slag av skolor. Så är också förhållandet, och gruppen inackorderade elever utgör härvidlag inte något undantag.

Det är enligt utskottets uppfattning inte gärna tänkbart att, såsom motionärerna ifrågasatt, helt eller delvis överflytta gällande bestämmelser till det nya studiehjälpsreglementet. Dels talar bl. a. administrativa skäl mot att reglementet kompletteras med en behovsprövd förmån av relativt begränsat värde. Dels skulle det vara svårt att försvara förekomsten i det nya reglementet av en förmån som till sitt innehåll och värde växlar med skoltypen. Om man i enlighet med yrkandet i motionerna I: 810 och II: 1002 behöll resebidraget enbart för folkhögskolornas elever, skulle man råka i öppen konflikt med den förut i flera sammanhang berörda enhetlighetstanken i systemet.

Emellertid skulle inte heller en begränsning av resebidraget till studiehjälpsklientelet vara invändningsfri. Utskottet anser det uteslutet att riksdagen nu, utan föregående utredning, skulle ta upp till prövning frågan om bidrag till hemresor även för universitetsstuderande och andra som skall få studiemedel enligt studiemedelsförordningen.

Av dessa skäl avstyrker utskottet samtliga nu ifrågavarande motionsyrkanden.

Vid behandlingen av utlåtandet stannade kamrarna i olika beslut. Första kammaren biföll vad utskottet hemställt, medan andra kammaren biföll en vid utlåtandet fogad reservation med yrkande, att riksdagen måtte anhålla om förslag till nästa års riksdag om sådan ändring av studiehjälpsreglementet att inackorderade elever erhåller bidrag till resor mellan hemorten och skolan. Kamrarnas beslut gick ej att sammanjämka.

Remissyttranden

Centrala studiehjälpsnämnden har i remissyttrande över motionerna I: 522 och II: 624 anfört.

Resebidraget enligt allmänna studiehjälpsreglementet, som avlöstes av det nuvarande studiehjälpsreglementet, byggde på en kombination av hänsynstagande till mantalsskrivningsort, kostnader och avstånd. Studiehjälpsutredningen fann i sitt betänkande Bättre studiehjälp (SOU 1963: 48), s. 105, att övervägande skäl talade för att frångå detta system. Intill 1953 utgick stipendium för dagliga resor på grundval av avståndet (färdvägen) mellan elevens bostadsort och skolan. Avståndet skulle vara minst 5 km. Enligt vad som anfördes av den dåvarande studielänenämnden (se s. 27 Kungl. Maj:ts proposition nr 220 år 1952) vållade dessa bestämmelser stora svårigheter att rättvist tillämpa. Nämnden påvisade åtskilliga nackdelar med bestämmelserna och framhöll som sin bestämda uppfattning, att rätten till studiebidrag för dagliga resor icke skulle göras beroende av avståndet från en plats till en annan utan i stället knytas till kostnaderna för resorna. Departementschefen anslöt sig till studielänenämndens förslag och fann det välbetänt, att studiebidragen för dagliga resor icke

skulle göras avhängiga av att eleven bor på visst avstånd från skolan utan beräknas på grundval av de faktiska kostnaderna för resorna. Riksdagen beslöt i enlighet med det av departementschefen då framlagda förslaget.

Mot den nuvarande ordningen med i huvudsak bestämning av resetillägget på grundval av avståndet fågelvägen mellan bostaden och skolan har kritik framförts. Centrala studiehjälpsnämnden vill även som sin mening framhålla, att vissa detaljer i de nuvarande reglerna icke är lyckligt utformade. Sålunda kan det inträffa att elev med kortare väg och mindre resekostnad erhåller större bidrag än elev med längre väg och större resekostnad. I syfte att kartlägga hur de nuvarande bestämmelserna utfallit i stort har nämnden utsänt ett frågeformulär till skolstyrelserna, vari dessa ombetts att redovisa utfallet av bestämmelserna och vilka synpunkter som på grund av skolstyrelsernas erfarenheter kan läggas på reglerna för resetillägget.

Innan nämnda enkätsvar inkommit och hunnit bearbetas, är nämnden icke beredd att tillstyrka ändrade regler för bestämning av resetillägget. Eventuell ändring synes böra bygga på uppgifter och erfarenhet som framkommer ur enkäten. Om undersökningen ger vid handen att nya grunder för resetillägget är påkallade, kommer nämnden att hos Kungl. Maj:t aktualisera denna fråga. Nämnden, som således finner det bäst att frågan om eventuellt ändrade regler för resetillägget får anstå tills det översynen verkställts, förordar att föreliggande motioner icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Beträffande resebidrag till inackorderade elevers hemresor har nämnden i anslutning till motionerna I: 129 och II: 167 anfört.

Studiehjälpsutredningen framhöll i sitt betänkande Bättre studiehjälp (SOU 1963: 48), att ett studiesocialt system så långt möjligt bör vara enkelt och överskådligt för den enskilde. Mångfalden av stödformer inom det tidigare studiehjälpsystemet gjorde det svårt att överblicka. Vidare utgick i ett stort antal fall bidrag med så låga belopp, att deras ekonomiska betydelse för eleven i många fall torde ha varit ytterligt begränsad. Detta gällde icke minst bidragen till inackorderades hemresor. Utredningen fann det påkallat att rationalisera bidragsformerna och överhuvudtaget förenkla studiehjälpen genom att begränsa stödformerna. Det fanns enligt utredningen ej heller tillräckliga motiv att bibehålla bidrag, som utgick med låga belopp till ett begränsat antal elever.

I enlighet med utredningens förslag höjdes studiebidraget högst väsentligt samtidigt som det kombinerades med inkomst- och behovsprövade tillägg i det nya studiehjälpsystemet. Även inackorderingstillägget höjdes väsentligt. Samma behov av särskilda punktbidrag, såsom t. ex. bidrag till inackorderades hemresor, torde därför inte längre föreligga. Enligt nämndens mening är det vidare angeläget att de rationaliseringsvinster, som uppstod vid övergången till det nya systemet, bibehålles.

Utskottet

Elever i gymnasier, yrkesskolor, fackskolor och folkhögskolor med lång väg till skolan kan enligt studiehjälpsreglementet erhålla resetillägg eller inackorderings-tillägg. Resetillägget bestämmes efter avståndet från bostaden till skolan. Avståndet beräknas efter fågelvägen eller, om färdvägen är minst 10 kilometer

längre, efter färdvägen. För att bidrag skall utgå fordras att avståndet är minst 6 kilometer fågelvägen eller 10 kilometer färdvägen. Bidraget, som är beroende av avståndet, varierar mellan 30 och 75 kronor. Elev med inackorderingstillägg, som utgör 100 kronor, erhåller ej ersättning för resor mellan hemmet och skolan.

I motionerna I: 522 och II: 624 yrkas, att resetilläggsbestämmelserna skall ändras så att de grundar sig på enbart färdvägens längd mellan bostad och skola. Motionärerna framhåller att det nuvarande systemet är administrativt invecklat och åstadkommer orättvisor mellan olika elever.

I motionerna I: 129 och II: 167 betonas vikten av att myndigheterna med särskild uppmärksamhet följer verkningarna av resetilläggets konstruktion.

Centrala studiehjälsnämnden har i remissyttrande framhållit, att vissa detaljer i de nuvarande reglerna om resetillägg inte är lyckligt utformade. Nämnden är för närvarande sysselsatt med att undersöka hur de nuvarande bestämmelserna i praktiken utfallit. Om undersökningen ger vid handen att nya grunder för resetillägget är påkallade, kommer nämnden att hos Kungl. Maj:t aktualisera frågan.

Utskottet vill för sin del instämma i att de nuvarande reglerna för resetillägg icke är tillfredsställande. Det är önskvärt att elever med i stort sett samma resekostnader erhåller lika stora bidrag utan att man därigenom skapar en alltför invecklad administration. Enligt utskottets mening bör man snarast möjligt söka åstadkomma nödiga förbättringar i systemet. Med hänsyn till den utredning av frågorna som utföres av centrala studiehjälsnämnden anser sig utskottet dock inte nu böra precisera på vilket sätt reglerna må ändras. Utskottet förutsätter emellertid att centrala studiehjälsnämnden bedriver sin utredning om resetillägget skyndsamt och att därefter Kungl. Maj:t föranstaltar om de ändringar i systemet som kan anses lämpliga. Vad utskottet anfört synes böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom. Genom det anförda anser sig utskottet ha besvarat de i denna del upptagna motionsyrkandena.

I motionerna I: 129 och II: 167 samt I: 520 och II: 635 begäres att riksdagen skall anhålla om förslag till sådan ändring i studiehjälsreglementet att inackorderade elever erhåller bidrag till resor för att besöka sina hem.

Motionärerna framhåller att de regler som gällde före studiehjälsreglementets ikraftträdande innebar rätt till ett antal fria hemresor per år. Enligt motionärerna är det av vikt att inackorderade elever får en sådan rätt, eftersom det gäller unga människor, vilkas kontakt med hemmet är av stor betydelse.

I samband med införandet av det nuvarande studiesociala systemet hade fjolårets riksdag att ta ställning till motionsyrkanden av samma innebörd som de nu förevarande. Särskilda utskottet framhöll då, att den nya studiehjälpen på det hela taget medförde förbättringar för elever vid alla slag av skolor och att gruppen inackorderade elever härvidlag inte utgjorde något undantag.

Utskottet vill erinra om att en av de bärande principerna vid införandet av

den nuvarande studiehjälpen var att man samtidigt som man höjde de generella bidragen skulle avskaffa mångfalden av speciella bidrag. På grund härav och med hänvisning till vad särskilda utskottet anförde förra året avstyrker utskottet bifall till de nu ifrågakvarande motionsyrkandena. I sammanhanget vill emellertid utskottet framhålla att saken ställer sig annorlunda då det gäller handikappade elever, som genomgår utbildning på särskild institution. Till sådana elever skall enligt proposition nr 75 till årets riksdag bidrag till hemresa kunna utgå.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

A. att riksdagen i anledning av följande motioner, nämligen

1) motionerna I: 522 och II: 624 samt

2) motionerna I: 129 och II: 167, såvitt angår resetilläggets konstruktion,

måtte såsom sin mening giva Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anført om resetillägget i studiehjälpsreglementet;

B. att följande motioner, nämligen

1) motionerna I: 522 och II: 624 samt

2) motionerna I: 129 och II: 167, såvitt angår resetilläggets konstruktion,

i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet under A hemställt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

C. att följande motioner, nämligen

1) motionerna I: 520 och II: 635 samt

2) motionerna I: 129 och II: 167, såvitt angår yrkandet om resetillägg till inackorderade elever, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 29 april 1965

På andra lagutskottets vägnar:

JOHN R. ANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herr Axel Svensson, fru Carlqvist, fru Hamrin-Thorell, herrar Lars Larsson, Edström, Hübinette, Wanhainen och fru Olsson;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Rimmerfors, Gustavsson i Alvesta, Bengtsson i Varberg, fröken Sandell, herr Johansson i Södertälje, fru Svensson och herr Lothigius.

Reservationer
vid utskottets hemställan under C

I. av fru *Hamrin-Thorell*, herr *Edström*, fru *Olsson*, herrar *Anderson* i Sundsvall, *Rimmerfors* och *Gustavsson* i Alvesta, vilka ansett,

a) att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 8 med orden »I samband med» och slutar med orden »hemresa kunna utgå» bort ersättas med text av följande lydelse:

»Införandet av det nya studiesociala systemet medförde förbättringar för elever vid olika slag av skolor. De utgifter som inackorderade elever har för sina resor till hemmet är emellertid inte täckta genom bidrag. Resekostnaderna för inackorderade studerande kan ofta uppgå till betydande belopp. Den kategori som studiehjälpsreglementet omfattar består till övervägande delen av så unga studerande att kontakten med föräldrarna och det stöd som hemmet utgör är av så stort värde att de även under terminerna tämligen regelbundet bör beredas tillfälle att besöka hemmen. Utskottet, som finner denna synpunkt vägande, anser det ej möjligt att med föreliggande sakmaterial nu ta ställning i fråga om utformningen av ett resebidrag för här berörda elevgrupper. Utskottet förordar att förslag till bidragssystem för resor mellan hemorten och skolan för inackorderade elever, som faller under studiehjälpsreglementet, förelägges nästa års riksdag.»

b) att utskottet under C. bort hemställa,

»dels att riksdagen i anledning av följande motioner, nämligen

1) motionerna I: 129 och II: 167, såvitt angår yrkandet om resetillägg till inackorderade elever, samt

2) motionerna I: 520 och II: 635,

måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till nästa års riksdag om sådan ändring av studiehjälpsreglementet att inackorderade elever erhåller bidrag till resor mellan hemorten och skolan;

dels att följande motioner, nämligen

1) motionerna I: 129 och II: 167, såvitt angår yrkandet om resetillägg till inackorderade elever, samt

2) motionerna I: 520 och II: 635,

i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan hemställt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.»

II. av herrar *Hübinette* och *Lothigius*.